

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

C/O. શાહ ગોવિંદજી વીરમ, ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોંઢા રોડ, ઔરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧

સમ્યગ્જ્ઞાન પ્રવેશિકા

◆◆◆ અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર ◆◆◆

એનરોલમેન્ટ નંબર

ગામ

માર્ચ - ૨૦૨૦

વિદ્યાર્થીનું નામ

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા	પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં	(૫)	પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ
(૧) ભાવ યી	(૧) અનાદિ-અનંત	(૫) કૃતજ્ઞ	(૧) ૧,૨૫૦૦૦
(૨) પુણ્ય-પાપ	(૨) અવદુ	(૬) ભરત	(૨) ૪
(૩) સંરોહિણી	(૩) કૃતધ્વનતા	(૭) કપિલ વિગેરે	(૩) ૬
(૪) મનોબળ-આત્મબળ	(૪) સંવૃત	(૮) અલેપકૃત	(૪) ૧૦૫
(૫) મિસ્પૃહી	(૫) કૌશંબી	(૯) સુખેકરી ને	(૫) ૫૨ લાખ
(૬) એકાસણું	(૬) અનંતમો	(૧૦) નિઃસ્પૃહ	(૬) ૩
(૭) કૃતજ્ઞતા	(૭) સ્વાદિમ	(૧૧) વનસ્પતિકાય	(૭) ૫
(૮) મધ્યમ માં ઉત્કૃષ્ટ	(૮) સ્વયંબુદ્ધ	(૧૨) ચોર્યાસી	(૮) ૮
(૯) વિગદી	(૯) અધમાધમ	(૧૩) સંક્રિષ્ટ	(૯) ૧૮૦
(૧૦) પ્રત્યેક બુદ્ધ	(૧૦) ચમરેન્દ્ર	(૧૪) દુર્લભ	(૧૦) ૧૧
(૧૧) સહાયતા-સહકાર	(૧૧) સમ્યગ્દર્શન	(૧૫) પદાર્થ	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે X
(૧૨) શ્વેતાંબિકા નગરી	(૧૨) લબ્ધલાક્ષ્ય	(૧૬) સ્વયંબુદ્ધ	(૧) X (૧) ૨૪
(૧૩) ધર્મમય	(૧૩) પક્વધૂત	(૧૭) પરાવર્તન કાળ	(૨) ✓ (૨) ૧૦
(૧૪) મધ્યેલુ	(૧૪) અર્ધ પુલગલપરાવર્તન	(૧૮) ગાલન	(૩) X (૩) ૫
(૧૫) ઉપકારીઓ	(૧૫) ગૌહોદિક	(૧૯) આયુષ્ય	(૪) ✓ (૪) ૧૩
(૧૬) શિવયાત્રા	પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ	(૨૦) સિદ્ધાંતિ	(૫) ✓ (૫) ૧૮
(૧૭) સૌંદર્ય	(૧) પાખ્યા છે	(૨૧) ૪	(૬) X (૬) ૯
(૧૮) સસિચોળવા	(૨) કહેલા	(૨૨) ૬	(૭) X (૭) ૨૬
(૧૯) અસંખ્ય	(૩) બોધ વિના પાળ	(૨૩) ૮	(૮) ✓ (૮) ૧૪
(૨૦) પાત્રતા	(૪) વૃદ્ધિ	(૨૪) ૭	(૯) ✓ (૯) ૨૧
		(૨૫) ૧૦	(૧૦) X (૧૦) ૧૮
		(૨૬) ૯	
		(૨૭) ૫	
		(૨૮) ૧	
		(૨૯) ૨	
		(૩૦) ૩	

પ્રિન્ટિંગ ભૂલ ના લીધે અથવા અમારા થી રહેલ ભૂલના લીધે વિદ્યાર્થીઓ ને જે તકલીફ પડે છે. એના માટે ક્ષમાપ્રાર્થી છીએ. એવા સંજોગો માં વિદ્યાર્થી ને એનો પૂરો માર્ક આપવા માં આવે છે.

૧. સાગરિઆ ગારેણાં આગાર :~ સાધુ આકાર કરવા બેઠા હોય અને ત્યાં સુસ્થ આપે અને પછી તે આભ્યાસ, તો એક સાળ સખર કરે અને બેસી રહે. પણ તે સુસ્થ ત્યાં ઉભો રહે અને તેની મનર પડે તો સાધુ ત્યાંથી ઉઠીને બાજે આકાર લે. એ સુસ્થના દેખતાં આકાર કરે તો પ્રપચને પદાત દિક મહા ધોષ ભાગે એક સિદ્ધાંતમાં ક્ષયું છે. એવે આ અંગે સુસ્થને માટે એવી ઉલ્લેખ છે કે સુસ્થ એકાસલું કરવા બેઠા પછી તેની દરિદ્ર પડતાં અન્યથો નહિ. એવા કોઈ પુરુષની દરિદ્ર પડે અથવા સર્પ, આવે ચોર આવી, કે દીસાવીને ઉભો રહે, અકસ્માતે આગ ભાગે, ધર પડવામાં, પાણીની રેલ આવે, આવા કારણે તે પોતાની જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ જઈ એકાસલું કરે તો પચ્યા ખાળા ભાંગી નહિ.

૨. ખરક વૈધની એવા :~ સિદ્ધાર્થ વાગિકને દારે જિજ્ઞાસે ગયેલ પ્રભુને ત્યાં બેઠેલા તે વાગિકના મિત્ર ખરક વૈધે બોલ્યા. વૈધને પ્રભુ શરીર શાસ્ત્ર સહિત ભાગ્યું, તેથી વૈધે સિદ્ધાર્થ વાગિકને સાચે ભરીને જ્યાં પ્રભુ કહિસગદ્યાને ઉભા હતા ત્યાં પડીને તપાસ કરીને કાનમાં શાસ્ત્ર ભરી સાગસીઓથી પ્રભુના કાનીમાંથી બહાર બીસા ખેંચી લીધા. તે વખતે પ્રભુથી એવી ચીસ નીકળી ગઈ કે જેથી આખું ઉદ્યાન ખલભળી ગયું. તે સ્થાને લીડીએ દેવમાં દરખાવ્યું. પ્રભુને સંસી ફિલગી અમીદારથી આસપાસ વૈધ અને સિદ્ધાર્થ વાગિક વંદન કરીને પોતાના સ્થાને ગયા. ઉપસર્ગ શરૂ થાય તો વાગિકે સ્ત્રી સમાવિષ્ટ થઈ ગોવાળયા એ કરી...

૩. ગુપાન્નના પયળા મ ભંડા નું ભાવાર્થ :~ જે જીવોને પરમાત્માના પયનોની પ્રાપ્તિ થતી નથી તે જીવો સંસારમાં ભરક્યા છે... ભરક્યા છે... અને ભરક્યા છે... પણ જેને પરમાત્માના પયન મળ્યા છે તે જીવો ભવભ્રમમાંથી અછવાઈ... અછવાઈ... અછવાઈ... જો આ જીવ પયનને જાણી - પચાસીને ચિંતન - મનન કરે તો જવળી પ્રાપ્ત થાય પૈરાગ્યનૂતન થાય. એ સામાન્ય પૈરાગ્યની જ્ઞાન ગર્ભિત પૈરાગ્ય ગુપાન્નના પય. સંસારના ભ્રમમાંથી પાછો આવે... કંટાળી આવે... નાકે સંસારમાં વધુ નથી રખડવું... એ વાકિયાત મોઢામાં સરી પડે. જ્ઞાનની આંખ અને દ્રિયાની પાંખથી સાધનાના ગળનમાં ઉડતો જવ અપ્રમત ભને... ફાળ પાર પળ પ્રમાણમાં મક્કસાય... સિદ્ધિના શિખર ભાગી આગે ક્ષય કરે... વર્તમાનમાં પ્રભુ પયો ગૈર્ભિત એવા મુઠ્ઠા બની પારિવચન... એનાથી પિસી કુર્ભિત એવા જીને અર પરમાત્માના પયનોની પ્રાપ્તિ થઈ....

૪. મનડાને પશ કરવાની સજ્જાતની ભાવાર્થ :~ પૈર ભરવા ગાયો વનમાં જાય... ચારી ચરે ચરે બાજુ રહે... પણ એમનું ચિત્ત તો પોતાના વાદર પ્રમાં જ હોય છે. ચાર-પાંચ બેન પાગીઓ મળીને પાછી ભરવા જાય... ફસી મન કરે... પાલી કરે... એક બીજીની વાણી સાંભળે પણ ચિત્ત પોતાના બે પ્રમાં જ હોય... તે બીજી રીતે નર નગરમાં ચોકમાં નાચ કરતો હોય... કેરલાય આવે કેરલાય જાય પણ એનું ચિત્ત તો પોતાના દોરડામાં જ હોય... જુગારી વાલી કરતો હોય... ખાલી - પિત્તો હોય... ચારે બાજુ જઈ રહતો હોય... એનું ચિત્ત તો જુગારમાં જ હોય... એવી રીતે આપણે આપણી રવ વ્હારક ક્રિયાઓ કરતાં હોઈએ પણ તે આપણીને આપણું ભવ સમજાઈ ગયું હોય... ભવ પ્રાપ્ત થઈ ગયું હોય... મજબૂત બની ગયું હોય તો સર્વ ક્રિયા પાળે કયાંય રસ જગતી નથી...
 દેવ = ભવ મહારાજ = ભવ મહારાજને સતત જાણે - જાણવાને "એત - એત... ભવન; કાળ નગારા હેત"

૫. સિદ્ધિના ભેદમાં થી કોઈ જો ભેદ સમજવો :~ (૧) તીર્થ કર પ્રભુ તીર્થની સ્થાપના કરે પછી મોક્ષમાં જાય તે તીર્થ સિદ્ધ કહેવાય [૧] ગળાદર ભગવંત (૨) તીર્થ કર પદ પામીને જે મોક્ષમાં જાય તે જિન સિદ્ધ કહેવાય [૨] આદ્યાય, શાંતિનાથ, પાર્શ્વનાથ, તીર્થસ્થગવંત (૩) તાપસવગેરે અન્ય ધર્મના વીષમાં મોક્ષમાં જાય તે અન્ય લિંગ સિદ્ધ કહેવાય [૩] પાંડવ સીરી
 (૫) સ્ત્રીલિંગ પાત્ર પામીને મોક્ષમાં જાય તે સ્ત્રીલિંગ સિદ્ધ કહેવાય છે. દા. - ચંદન બાળા...

જિનાશા વિરુદ્ધ લખાયું હોય તો મિસ્ત્રામિ દુક્કમ [પૂર્વ]